

Plaatsingslijst van het archief van J. Waterink

**Levensjaren 1890-1966 (ca. 1924-ca
1971)**

Samengesteld door mw. M.A. Urbanus-Kamper
en J.F. Seijlhouwer

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 251
September 2015

Inleiding

Jan Waterink werd op 20 oktober 1890 geboren en overleed op 29 november 1966. Van 1909 tot 1912 studeerde hij aan de Theologische School te Kampen. Van 1914 tot 1917 was hij predikant te Appelscha, van 1917 tot 1924 predikant te Zutphen en van 1924 tot 1926 was hij predikant te Amsterdam. Vanaf 1920 was hij tevens leraar aan diverse christelijke lycea.

In 1914 liet hij zich als student aan de faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit inschrijven. Hij promoveerde aan deze faculteit in 1923 op het proefschrift: *Plaats en Methode van de ambtelijke Vakken*.

In 1926 werd hij benoemd tot hoogleraar in de Pedagogiek en aanverwante vakken aan de faculteit der Letteren en Wijsbegeerte van de Vrije Universiteit en tevens tot buitengewoon hoogleraar Catechetiek aan de faculteit der Godgeleerdheid aan dezelfde universiteit. In 1961 ging prof. Waterink met emeritaat.

Over de inventaris

In november 1986 werd door M.A. Urbanus-Kamper een inventaris gemaakt bij een aanvulling (totaal 4 dozen) op het archief, (4 dozen, 0,48 cm). Dit was oorspronkelijk een onderdeel van de collectie 'J. Oranje'.

In 1990 kon een plaatsingslijst worden samengesteld met de beschrijving van de omslagen in de 32 dozen die reeds in het bezit van het HDC waren.

In juli 2003 werd een brief van Jan Peppink uit het 'Oranjehotel' aan Waterink, aangetroffen in de collectie van de voormalige Historische Commissie toegevoegd aan dit archief.

Jan Peppink dateerde de brief op 16 juli 1941. Er is een transcriptie aanwezig en enkele summier gegevens. Zie ook Gjalt Zondergeld, *Geen Duimbreed?! De Vrije Universiteit tijdens de Duitse bezetting*, Zoetermeer 2002.

De brief is opgeborgen in doos 37.

In augustus 2015 werden 5 bij de reorganisatie aangetroffen omslagen aan het archief toegevoegd, zie hieronder, 'Aanvulling 2015'.
H.S., aug. 2015.

Plaatsingslijst bij de dozen 1-32

De nummers zijn doosnummers

- 1 Correspondentie 1924-1925; 1937; 1938; 1939/1940/1941; 1942; 1943; 1944; Nagekomen
- 2 Vrouwen VU-hulp 1938-1944
Literaire faculteit 1940-1946
(Illegaliteit)-Idem, 1944-1945
Correspondentie VU 1945
Correspondentie bevrijdingsfeest 1945
Nieuw Nederland 1945
- 3 Verenigde faculteit letteren en wijsbegeerte + wis- en natuurkunde, i.z. examina psychologie, 1941-1947
Uitwisseling Belg.-Nederl. hoogleraren, 1945-1946
1946
- 4 Correspondentie VU 1946- 1947-1948-1949
- 5 Correspondentie 1951, 1952 (algemeen)
Correspondentie 1952, (algemeen) 1953 (algemeen) 1954 (algemeen) 1955
- 6 Correspondentie 1955, 1956, 1957
- 7 Correspondentie 1947
Correspondentie Vrije Universiteit
Correspondentie 1957
Correspondentie Interuniversitair contactorgaan
Correspondentie 1957-1958
- 8 Correspondentie 1958
- 9 Correspondentie 1958-1959
- 10 Correspondentie 1959-1960
- 11 Correspondentie 1960-1962
- 12 ‘Opvoeding en onderwijs’ I-L, LI-C, CII-CXLIV
Geschriften van anderen
Collegedictaten
De Minnesota Multiphasie Personality Inventory en een partiële toetsing van deze test in een Nederlandse inrichting, J.M. de Boer Henneman

- 13 'De belangrijkste vraagstukken betreffende de zgn. 'religieuze Projectie'', scriptie F. Vroon, Amsterdam, 1965
Scriptie van D. de Loor, Leeuwarden
Correspondentie 1940-1948
Publikaties I
Kranten 1939
- 14 Centraal Weekblad I, correspondentie 1961-1965 en II, 1961-1963
Scripties uit de nalatenschap van Waterink, afkomstig van J. van de Berg, te Leiden
- 15 Scripties uit de nalatenschap van Waterink, afkomstig van J. van de Berg, te Leiden
- 16 Foto's
Correspondentie drukproef 'Ons zieleleven'
Drukproef publicaties laboratorium Paedologie en psychotechniek VU
Serie A, paedologische studiën, nr 1. De opvoedbaarheid der kinderlijke intelligentie, J. Waterink, 1938. Gecorrigeerd 2 maal
Algemeen College
Losse tijdschriften en overdrukken
- 17 Varia
Stukken Nederlandse Leeuw
Reisbescheiden mevrouw Waterink Amsterdam-Noordkaap, 1971
Portretten
Eredocoraat Potchefstroom 1955
Verslagen vergaderingen directeuren en curatoren VU
Financiën VU 1930-1949
- 18 Correspondentie Algemeen college van toezicht, bijstand en advies voor het rijkstucht- en opvoedingswezen, I, 1935-1943 en II, 1944-1949
Diverse stukken Algemeen college van toezicht, bijstand en advies voor het rijkstucht- en opvoedingswezen, III, 1950-
- 19 Correspondentie Algemeen college van toezicht, bijstand en advies voor het rijkstucht- en opvoedingswezen, IV, 1950
- 20 Album, feest paedologisch instituut, tekeningen van kinderen
Losse kranten en tijdschriften
Koninklijk huis, map III, 1939-1953
Curriculum Vitae, dr. J. Waterink
Lijsten publikaties, functies, ontspanningsmogelijkheden
Recensies 1947-1949
Staten waardering-schoolwaardering-concentratie (4 maal)
Circulaire suppletie of eerstgeborene fonds paedologisch instituut, actie 'Het moeilijke kind', werving contribuanten

- Schema scholen en instellingen-foto's-kopijboek
- 21 Losse stukken en diversen
- 22 Selectie publikaties 1925 Dr. J. Waterink, door J.H. v.d. Steen
Synodestukken 1935-1942, Sneek
Vertrouwelijke stukken 1947-1950
- 23 VU notulen, vergaderingen directeuren, directeuren en curatoren,
commissie tot vermeerdering, prov. besturen 1945-1948
Synodestukken, Amsterdam 1936
Idem, Sneek 1939
Synode veragdering Noorderkerk
Administratie gebouw CBV, Kerkstraat, bestuursk. Wilhelmina-
school, Zuiderkerk en drie andere gebouwen
Rapport reis Unie Suid-Afrika
Rapport omgang jongens en meisjes
De mens in de psychologie, 1954
De psychologie van de industriële vormgeving, J. Waterink,
Glasfabriek Leerdam
Kopie De padagogiek als wetenschap
Dr. H. Colijn, 1945
Commissie Senaat 1960-1961
- 24 Artikelen Centraal Weekblad
Ver. Chr. Paed.
Prof. dr. J. Waterink, Amerika 1954, doorslagen
Losse stukken, 1929-1950
- 25 ABM
Doorslag karkaterologie, 1942
Losse stukken, 1921-1966
Doctoraal, 1954-1955
Wijsbegeerte en paedagogiek, de verhouding tussen..., in de
Nederlandse wetenschappelijke literatuur der laatste halve
eeuw
- 26 Inleiding deel II
Paed. als wetenschap I
Catechetiek 1931-1932
Losse stukken, 1931-1932
De wet van God in de opvoeding, 1962
Losse gegevens omtrent het werk van Waterink
- 27 Omgang en eenzaamheid
Kopie B., deel, De praktijk der opv., 1966
Collegediktaten prof. dr. Waterink, delen: 1-13, 15, 17
- 28 Collegediktaten, delen 24 en 25
- 29 Collegediktaten, delen 18 en 19
Losse kranten

- 30 'Diverse stukken die bewaard moeten blijven, 1928-1966'
Directeuren
VU 1938-1947-VU 1946-1948-VU 1949
Woudstra Diemen, 1938-1939
- 31 Paleis-samenkomsten
Wijsgerige propaedeuse aan de VU, 1945-1946
Hoofdartikelen Moeder, 1957-1961
Recensie Onze jonge koningin thuis
- 32 Kranten en boeken, 1927-1967
Paedologisch instituut 1981

Inventaris bij de dozen 33-36

- 1-6 Cahiers met diktaten van colleges, 1910-1913 en z.d.
38 delen
- 1 Prof. dr. A.G. Honig, 1910, Nb. Zie ook nr. 5
  - 2 Dr. A. Noordzij, 1910
  - 3 Onbekenden, 1910 en z.d.
  - 4 Prof. L. Lindeboom, 1911, 1913 Nb. Zie ook nr. 5
  - 5 Prof. dr. H. Bouwman, z.d.
  - 6 Prof. dr. M. Noordzij, z.d.
- 7 Catalogus betreffende literatuur, z.d.
1 deel
- 8 Preken en schetsen van preken, 1912-1944 en z.d.
2 pakken
- 9 Plakboek met preekbeurten, 1925.
1 deel
- 10-15 Cahiers met teksten en aantekeningen voor colleges, 1926-1932
en z.d.
17 delen
- 10 Theoretische paedagogiek, 1926-1928
  - 11 Geschiedenis van de paedagogiek, 1926-1928
  - 12 Kinderpsychologie, 1927-1933
  - 13 Experimentele paedagogiek, 1929-1931
  - 14 Catechetiek, 1927, 1928 en 1932
  - 15 Inspiratie, Van de kennis Gods, Het wezen Gods
- 16 Diktaten van colleges door prof. dr. J. Waterink gegeven,
opgeschreven door onbekenden, 1928, 1951 en z.d.
6 delen
- 17 Plakboek met artikelenserie: 'De organisatie van ons
'zieleleven'' in *De Gereformeerde School*, 1928-1929
1 deel
- 18 Kritische beschouwing van prof. dr. T. Hoekstra over het
standpunt van Waterink in *Oorsprong en wezen van de Ziel*, en
excerpt van *Oorsprong en wezen van de Ziel*, 1932 en z.d.
2 delen
- 19 Plakboek met recensies van boeken geschreven door prof. dr. J.
Waterink, 1933-1952.
1 deel

- 20 Cahier 'De knappe jongen uit Denemarken', z.d.
1 stuk
- 21 Lezingen gehouden door prof. dr. J. Waterink Betreffende: de Gereformeerden Gemeenten onder het Kruis. 'Het krieties element achter de groene tafel op de Krans', gehouden voor een Corpsvergadering. Aantekeningen betreffende: de 'orde', z.d.
3 stukken
- 22 Stukken betreffende zijn functie als hoogleraar, cahier met notities, z.d., 'De Preekclub'. Preekschetsen gehouden door studenten in het Paedologisch Instituut, 1942 en z.d., aanvraag voor een tentamen, 1942, uitnodiging van het Feestcomitee Amsterdam voor het bijwonen van het defilé en de optocht ter viering van de bevrijding, 1945, briefwisseling betreffende de titel van een lezing door prof. dr. J. Waterink te houden in Utrecht, 1942-1946.
1 omslag
- 23 Losse stukken, College Paedagogiek van prof. dr. J. Woltjer genoteerd door A.C. Hey, 1899, college Historia sacra van prof. dr. L. Lindeboom genoteerd door U. Buwalda, z.d., college Historia sacra van prof. dr. L. Lindeboom genoteerd door J.F. Colenbrander, z.d., college Archaeologia sacra genoteerd door een onbekende, z.d., college Handelsrecht genoteerd door P.J. Here [?], z.d., college Kerkrecht genoteerd door S. van Dijken, 1914.
6 delen

Aanvulling 2015, doos 37

- 1 Correspondentie met H. Dijkstra en K. Schilder, 1945.
1 omslag
- 2 Correspondentie met Amerikaanse contactpersonen, 1936-1938.
1 omslag
- 3 Stukken betreffende *De Reformatie*, 1934-1937 en 1958.
1 omslag
- 4 Stukken betreffende de zaak [A.A.] Van Schelven, 1945-1946.
1 omslag
- 5 Collegedictaten van Waterink, betreffende colleges van A.G. Honig en T. Hoekstra, [1909-1912].
2 delen
- Brief van Jan Peppink, met transcriptie, 1941.
1 omslag